МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор, голова Вченої ради

_____ Наталя ФАЛЬКО

«____» _____ 20___ р.

ПОЛОЖЕННЯ
про кваліфікаційні роботи на здобуття першого (бакалаврського) освітнього рівня / другого (магістерського) освітнього рівня у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

П-14-42-53-2025

Редакція 06

Ухвалено Вченою радою Університету
протокол від «14» березня 2025 року
№ 11

Уведено в дію з «14» березня 2025 року,
Наказ від «14» березня 2025 року
№ 16/01-05

Цей документ є інтелектуальною власністю Університету
поширенню без відома
НЕ ПІДЛЯГАЄ

Запоріжжя
2025

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	3
2.	Тематика кваліфікаційних робіт	4
3.	Керівництво кваліфікаційними роботами	6
4.	Рецензування кваліфікаційної роботи	8
5.	Підготовка кваліфікаційної роботи	9
6.	Допуск до захисту кваліфікаційних робіт	12
7.	Захист кваліфікаційної роботи	16
8.	Прикінцеві положення	20
	Додатки	21

1. Загальні положення

1.1. Положення про кваліфікаційні роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Положення) визначає організаційно-методичні принципи підготовки та захисту кваліфікаційних робіт у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Університет).

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту» (із змінами включно №4170 від 19.12.2024), інших нормативно-правових актів України з питань освіти, Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (Наказ №06/01-05 від 28 січня 2025 року), Положення про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Наказ №11/01-05 від 10 лютого 2025 року), Порядку застосування програмних засобів перевірки з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (Протокол №2 від 31.10.2022 року). *Положення також розроблено відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 року № 4742-IX та застосовується з урахуванням його вимог.*

1.3. Кваліфікаційна робота за освітнім ступенем бакалавр – це кваліфікаційна робота, передбачена освітньою програмою, навчальним планом, що виконується здобувачем на завершальному етапі підготовки в Університеті. Кваліфікаційна робота має засвідчити системну якість результатів навчання випускника, рівень набутих загальних та фахових компетентностей, виявити

його спеціальну та загальнонаукову підготовку, й вміння застосовувати їх для розв'язання науково-практичних завдань, здатність до проведення досліджень, систематизації і свідомого засвоєння знань, наявність у її автора навичок наукової роботи.

1.4. Кваліфікаційна робота за освітнім рівнем магістр передбачає самостійне розв'язання складної теоретичної або практичної задачі, що потребує проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог у певній галузі наук, що відповідає спеціальності та освітній програмі, за якою навчається здобувач вищої освіти.

1.5. Кваліфікаційна робота та її публічний захист відповідно до стандарту вищої освіти, освітньої програми є формою атестації здобувачів вищої освіти. Якщо у стандарті формою атестації визначено кваліфікаційну роботу або атестаційний екзамен – група розробників на етапі розробки/оновлення освітньої програми визначає форму проведення атестації.

1.6. *Кваліфікаційна робота є академічним твором у розумінні Закону України «Про академічну доброчесність». Під час її створення, перевірки, оцінювання, прийняття до захисту та оприлюднення учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених законодавством та внутрішніми документами Університету.*

2. Тематика кваліфікаційних робіт

2.1. Тематика кваліфікаційних робіт розробляється щорічно науково-педагогічними працівниками, відповідно до вимог стандартів вищої освіти і освітніх програм, за якими навчаються здобувачі вищої освіти, , погоджується гарантом відповідної освітньої програми та затверджується рішенням кафедри.

Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути в предметному полі спеціальності (або в міждисциплінарному полі, якщо ОНП міждисциплінарна), актуальною, вказувати на наявність невирішених чи недостатньо вирішених проблем у наукових джерелах, практичній діяльності організацій, установ, підприємств, державних органів, відповідати сучасному стану певної галузі науки та перспективам її розвитку.

2.2. Кваліфікаційні роботи можуть виконуватися за тематикою, яку замовляють підприємства, установи та організації, що уклали з Університетом договір про надання освітніх послуг або з якими пов’язана трудова діяльність здобувача вищої освіти.

2.3. Здобувачеві надається право обирати наукового керівника зі складу науково-педагогічних працівників та тему кваліфікаційної роботи з орієнтовної тематики кафедри або запропонувати власну з обґрунтуванням доцільності її розробки.

2.4. Проблема дослідження кваліфікаційної робіт на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» можуть бути логічним продовженням кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр», однак формулювання теми не повинно дублюватися і мати інший предмет дослідження.

2.5. Узгодження тем здобувачем вищої освіти із керівником кваліфікаційної роботи, гарантом освітньої програми і затвердження їх на засіданнях відповідних кафедр завершується не пізніше 01 жовтня (бакалавр) та 01 листопада (магістр) (для денної форми навчання), до завершення осінньої сесії (для заочної форми навчання) поточного навчального року. У разі необхідності тему кваліфікаційної роботи може бути змінено за рішенням кафедри з наступним оформленням наказу по університету (але не пізніше початку останнього семестру перед захистом, виключно у виняткових випадках, з обґрунтуванням такої необхідності). Уточнення формулювання

теми може бути внесено на різних етапах дослідження, але не пізніше, ніж за місяць до захисту роботи.

2.6. Закріплення теми кваліфікаційної роботи, призначення керівника та консультантів (у разі потреби) затверджуються наказом ректора у термін, визначений регламентом роботи Університету. Проєкт наказу розробляється деканом факультету на підставі витягів із протоколів засідань відповідних кафедр.

3. Керівництво кваліфікаційними роботами

3.1. Для керівництва кваліфікаційною роботою здобувача кафедра призначає наукового керівника із числа науково-педагогічних працівників Університету і є співробітниками відповідної кафедри.

3.2. Керівник кваліфікаційної роботи зобов’язаний:

– до початку виконання кваліфікаційної роботи довести до відома здобувача вищої освіти вимоги щодо змісту й оформлення роботи та термін її виконання;

– надавати допомогу здобувачу вищої освіти у виборі теми, розробці календарного плану роботи на весь період виконання дослідження, доборі літературних джерел, методології та методів дослідження;

– регулярно консультувати здобувача з питань виконання кваліфікаційної роботи, а за необхідності організовувати консультації інших здобувача з іншими викладачами;

– перевіряти роботу та її структурні частини на предмет відповідності вимогам щодо змісту та оформлення;

– систематично моніторити результативність процесу підготовку кваліфікаційної роботи, інформувати завідувача кафедри про хід підготовки роботи до захисту;

– контролювати відповідність здійснених досліджень затвердженому змісту роботи;

– моніторити усунення недоліків, виявлених при попередньому обговоренні кваліфікаційної роботи на засіданні кафедри, сприяти дотриманню здобувачем принципів академічної доброчесності;

– рекомендувати форми оприлюднення результатів дослідження (тези доповіді на науковій конференції, наукова стаття, виступ на конференції, круглому столі тощо);

– надати письмовий висновок на кваліфікаційну роботу та сприяти отриманню рецензії на неї;

– надавати консультації щодо процедури захисту кваліфікаційної роботи;

– сприяти своєчасному наданню кваліфікаційної роботи на перевірку текстових запозичень технічними засобами у відповідності до укладених договорів;

– бути присутнім (за можливості) на засіданні атестаційної комісії при захисті кваліфікаційних робіт, керівником яких він є;

– *роз'яснити здобувачеві вимоги щодо належного зазначення джерел, використання раніше оприлюднених власних результатів, застосування інструментів штучного інтелекту та декларування внеску інших осіб; доброчесно й неупереджено оцінювати роботу за заздалегідь визначеними критеріями.*

3.3. У висновках керівника кваліфікаційної роботи в довільній формі зазначається мета кваліфікаційної роботи, в інтересах якої організації вона виконана або в межах якої науково-дослідницької теми, відповідність кваліфікаційної роботи поставленому завданню, ступінь самостійності при виконанні кваліфікаційної роботи, уміння аналізувати необхідні наукові

джерела, застосовувати сучасні методи досліджень та інформаційні технології, запропонувати конструктивні рішення; оцінюються отримані результати та висновки; подається загальна оцінка кваліфікаційної роботи та її відповідності вимогам до структури та оформлення, вказуються недоліки, а також інші аспекти оцінки виконання кваліфікаційної роботи (за бажанням наукового керівника); подаються пропозиції щодо оцінювання кваліфікаційної роботи та присвоєння випускнику відповідної кваліфікації.

3.4. Зміна керівника кваліфікаційної роботи здійснюється в таких випадках:

– довготривала хвороба призначеного керівника кваліфікаційної роботи;

– звільнення призначеного керівника кваліфікаційної роботи.

– письмова заява здобувача вищої освіти на ім’я завідувача кафедри з обґрунтуванням прохання про зміну наукового керівника

4. Рецензування кваліфікаційної роботи

4.1. Підготовлена до попереднього захисту кваліфікаційна робота передається рецензенту.

4.2. Рецензія на кваліфікаційну роботу може бути внутрішньою або зовнішньою. Внутрішнім рецензентом може бути науково-педагогічний працівник з науковим ступенем. Зовнішніми рецензентами можуть бути фахівці, які працюють в організаціях і закладах освіти в тій галузі, якої стосується робота, та мають наукову кваліфікацію кандидата наук (доктора філософії)/доктора наук, або провідний фахівець певної установи.

4.3. Рецензент знайомиться з роботою і дає на неї письмову рецензію.

4.4. Письмова рецензія після допуску до захисту разом з висновком наукового керівника подається до екзаменаційної (атестаційної) комісії.

4.5. Рецензія повинна відображати: ступінь відповідності теми і змісту

роботи; актуальність дослідження; ефективність використаної методики наукового пошуку; рівень використання набутих у процесі навчання теоретичних знань; обізнаність у сучасних дослідженнях із зазначеної проблематики, критичність аналізу публікацій, представлених у списку використаних джерелах; ступінь повноти розкриття теми; наявність емпіричного матеріалу, зокрема, зібраного самим автором роботи; перспективність і обґрунтованість висновків; зауваження до роботи; пропозиції щодо оцінки.

4.6. Рецензія повинна бути підписана рецензентом та завірена печаткою установи, у якій він працює (співпрацює) у встановленому там порядку.

5. Підготовка кваліфікаційної роботи

5.1. Головними етапами виконання кваліфікаційної роботи є:

– вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи;

– розробка методологічного апарату дослідження (визначення мети, завдань, об’єкту, предмету, попереднього змісту (плану) кваліфікаційної роботи;

– опрацювання літературних джерел;

– написання кваліфікаційної роботи;

– доопрацювання коректності посилань;

– попередній захист кваліфікаційної роботи на засіданні кафедри та усунення виявлених зауважень;

– рецензування кваліфікаційної роботи;

– підготовка до захисту і захист кваліфікаційної роботи.

5.2. Здобувач вищої освіти, який виконує кваліфікаційну роботу: самостійно оцінює актуальність і соціальну значущість проблеми, пов’язаної з темою кваліфікаційної роботи; здійснює добір та обробку інформації за темою

кваліфікаційної роботи; вивчає і аналізує отримані матеріали; всебічно досліджує проблему, приймає самостійні рішення з урахуванням думки керівника роботи; оформлює розв'язання проблеми відповідно до вимог щодо кваліфікаційної роботи; готує засоби візуалізації результатів кваліфікаційної роботи (комп'ютерні презентації, програми, відеоролики, друковані посібники); несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до кваліфікаційної роботи і термінів її виконання.

Здобувач зобов'язаний виконувати кваліфікаційну роботу самостійно; чітко розмежовувати власні результати та результати інших осіб; належно посилатися на використані джерела, ідеї, тексти, зображення, дані та інші результати інтелектуальної творчої діяльності; забезпечувати достовірність наведених даних і не допускати їх фабрикації чи фальсифікації.
У разі використання в роботі об'єктів, текстів, зображень, моделей, даних або інших результатів, згенерованих із застосуванням технологій штучного інтелекту, здобувач зобов'язаний повідомити про таке використання в роботі та зазначити методику генерування та/або відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами Університету. Використання таких інструментів не звільняє здобувача від відповідальності за зміст, достовірність і доброчесність кваліфікаційної роботи. Використання у кваліфікаційній роботі власних раніше оприлюднених наукових результатів (повністю або частково) допускається за умови дотримання вимог освітнього завдання та обов'язкового зазначення інформації про їх попереднє оприлюднення. Повторне використання раніше створеного академічного твору допускається лише у випадках, дозволених умовами відповідного навчального завдання.

5.3. Результати наукового дослідження можуть доповідатися здобувачем та обговорюватися на засіданнях кафедри, різного рівня конференціях, семінарах тощо, а також можуть бути відображені у

підготовлених ним публікаціях (статтях, тезах, доповідей на семінари, конференції тощо).

5.4. Кваліфікаційна робота має чітко визначену структуру:

- титульний аркуш (Додаток 2);
- анотація;
- зміст;
- перелік умовних скорочень (за необхідністю);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідністю).

5.5. Складовою кваліфікаційної роботи є **анотація** українською та англійською/німецькою мовами (обсягом 600-800 друкованих знаків для кваліфікаційної роботи за освітнім рівнем бакалавра та 1600-1800 друкованих знаків для кваліфікаційної роботи за освітнім рівнем магістра). Анотація подається за схемою: прізвище, ім’я та по батькові здобувача вищої освіти; назва кваліфікаційної роботи; текст анотації; ключові слова. Анотації друкуються на окремих аркушах і підшиваються у роботу одразу за титульним аркушем (але не нумеруються).

5.6. **Зміст** містить найменування та номери початкових сторінок усіх структурних компонентів роботи, зазначених у пункту 5.4. цього Положення.

5.7. Якщо у кваліфікаційній роботі вжито специфічну термінологію, а також використано скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік може бути подано у вигляді окремого реєстру, який розміщують перед вступом. **Перелік умовних скорочень** необхідно друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа - їх детальне розшифрування.

5.8. **Вступ** повинен містити коротку характеристику теоретичного і прикладного значення досліджуваної теми та формулювання проблеми, яку передбачалось вирішити у даній роботі. У вступі подають загальну характеристику кваліфікаційної роботи у такій послідовності: актуальність теми (обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки); об'єкт дослідження; предмет дослідження; мета і завдання; методи дослідження; наукова новизна одержаних результатів (за необхідністю); теоретичне, практичне значення отриманих результатів; апробація результатів дослідження; структура роботи. *За наявності використання інструментів штучного інтелекту інформація про це наводиться у кваліфікаційній роботі відповідно до вимог цього Положення та методичних рекомендацій відповідної освітньої програми*.

5.9. В **основній частині** викладається зміст дослідження: основні теоретичні положення з предмета дослідження, спрямовані на досягнення поставлених мети та завдань. Кожен розділ кваліфікаційної роботи може поділятися на підрозділи та обов'язково повинен закінчуватися короткими висновками.

5.10. У **висновках** викладають найважливіші практичні, теоретичні та, за наявності, наукові результати здобуті в роботі, а також рекомендації щодо наукового та практичного використання отриманих результатів. У висновках можуть аргументуватися перспективи подальшого вивчення теми дослідження. Загалом кількість висновків має відповідати кількості поставлених завдань.

5.11. **Список використаних джерел:** подається в алфавітному порядку; має складатися не менше ніж 40 найменувань (з розрахунку кількість використаних джерел не менше кількості аркушів у роботі, з них як мінімум 5 % – іноземною мовою); 70% джерел мають бути не старіші за 10-20 років, оформлюється відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої

справи. Використання у кваліфікаційних роботах інформаційних джерел країни-агресора та мовою країни-агресора забороняється за виключенням, якщо їх критичний аналіз передбачено темою кваліфікаційної роботи.

5.12. **Додатки** мають включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи (таблиці, графіки, глосарії, методики, акти щодо впровадження тощо) і наводяться тільки в разі необхідності, якщо ця інформація не може бути поміщена безпосередньо у тексті роботи. Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті.

5.13. Кваліфікаційна робота виконується державною мовою або мовою, що вивчається відповідно до спеціальності.

Обсяг кваліфікаційної роботи орієнтовно становить: ступінь вищої освіти «Бакалавр» – 40-50 сторінок тексту формату А4; ступінь вищої освіти «Магістр» – 50-70 сторінок; для суспільних гуманітарних та психолого-педагогічних наук допускається збільшення до 30%. До зазначеного обсягу не входять сторінки зі списком використаних джерел та додатків. Усі сторінки структурних частин кваліфікаційної роботи підлягають наскрізній нумерації, окрім анотацій і реферату, які підшиваються одразу за титульною сторінкою. Першою сторінкою вважається титульний лист роботи (першою сторінкою, яка нумерується, є зміст).

5.14. Структура роботи, вимоги до змісту кожного розділу, висновків, додатків, а також інші вимоги наводяться у «Методичних рекомендаціях із написання кваліфікаційної роботи» для кожної спеціальності (освітньої програми). Методичні рекомендації розробляються кафедрою відповідно до вимог, визначених у цьому Положенні, затверджуються навчально-методичною комісією факультету Університету і розміщуються на сайті ЦОДТ або офіційній сторінці кафедри.

6. Допуск до захисту кваліфікаційних робіт

6.1. Попередній захист кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти – це процедура перевірки відповідності кваліфікаційної роботи встановленим вимогам та готовності здобувача до захисту роботи в атестаційній комісії. Попередній захист кваліфікаційної роботи на засіданні кафедри проводиться не пізніше ніж за місяць до початку атестації. Участь здобувача в попередньому захисті є обов'язковою.

6.2. Для проведення попереднього захисту здобувач вищої освіти повинен подати на кафедру кваліфікаційну роботу, наукову статтю та/або тези доповіді на науковій конференції (за наявності) і бути готовим коротко доповісти основний зміст роботи.

6.3. За два тижні до попереднього захисту здобувач вищої освіти повинен подати на кафедру електронний варіант кваліфікаційної роботи. Кафедра зобов'язана організувати перевірку кваліфікаційної роботи на унікальність. Перевірка кваліфікаційних робіт на унікальність проводиться згідно з Порядком застосування програмних засобів перевірки з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. *Кваліфікаційна робота допускається до захисту за умови проведення перевірки на наявність ознак порушень академічної доброчесності та розгляду її результатів у порядку, визначеному цим Положенням і внутрішніми актами Університету. Перевірка має бути спрямована на виявлення ознак можливих порушень академічної доброчесності, а не лише на визначення відсотка текстових збігів або формального показника «унікальності». Звіт програмного засобу є допоміжним інструментом і не може самостійно бути підставою для висновку про наявність порушення академічної доброчесності.*

6.4. На кафедрі призначається відповідальна особа, уповноважена питаннями академічної доброчесності.

6.5. На засіданні кафедри приймається рішення щодо використання онлайн-сервісів, програмного забезпечення для виявлення збігів/ідентичності/схожості у текстах кваліфікаційних робіт. Для попередньої перевірки перелік онлайн-сервісів і програмних засобів має містити не менше 5 найменувань (з урахуванням предметної області освітніх програм кафедри, включаючи онлайн-сервіс «StrikePlagiarism» або інші онлайн-сервіси, із якими університет має договори, або онлайн-сервісів відкритого доступу).

6.6. Перевірку кваліфікаційних робіт за допомогою онлайн-сервісів, програмного забезпечення за договорами про надання послуг доступу до онлайн-сервісів та програмного забезпечення здійснює відповідальний співробітник, призначений на факультеті наказом ректора на основі подання декана факультету, і має відповідний допуск до роботи із відповідними програмами. Результат перевірки у вигляді звіту, який видає онлайн-сервіс «StrikePlagiarism» (або інша, відповідно до укладеного договору), передається на кафедру відповідальній особі з питань моніторингу і протидії академічної недоброчесності. Для перевірки онлайн-сервісами відкритого доступу відповідальна особа призначається на кафедрі. Перевірці на вміст плагіату за допомогою онлайн-сервісу «StrikePlagiarism» або іншого програмного засобу, що відповідає вимогам, підлягають 100% кваліфікаційних робіт.

6.7. Результати перевірки кваліфікаційних робіт програмними засобами розглядаються на засіданні кафедри. На цьому ж засіданні кафедри призначаються експертні групи для розгляду результатів перевірки засобами програмного забезпечення та фактичного змісту кваліфікаційної роботи. Експертна група аналізує звіти, отримані у результаті використання певних онлайн-сервісів та програмного забезпечення, *аналізує наявність ознак*

порушень академічної доброчесності (прийняття рішення щодо наявності/відсутності плагіату у тексті не може базуватися виключно на даних звіту, сформованого онлайн-сервісом та програмним забезпеченням) і готує свій висновок щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності у кваліфікаційній роботі та оголошує його під час попереднього захисту кваліфікаційної роботи. Протоколом засідання кафедри, на якому відбувається попередній захист кваліфікаційної роботи, оформлюється рішення щодо рекомендації кваліфікаційної роботи до захисту. У разі виявлення у кваліфікаційній роботі текстових запозичень здобувачеві надається два тижні для їх коректного виправлення й цитування. Виправлений варіант здобувач надає на кафедру не пізніше ніж за два тижні до початку атестації, після чого проводиться повторне засідання кафедри, на якому відбувається попередній захист кваліфікаційної роботи, оформлюється рішення щодо рекомендації кваліфікаційної роботи до захисту.

6.8. *Під час розгляду результатів перевірки забезпечуються презумпція академічної доброчесності здобувача, його право бути поінформованим про суть зауважень, надати пояснення та матеріали на їх спростування, неупередженість розгляду, уникнення конфлікту інтересів, документування висновків і прийнятого рішення. Факт порушення академічної доброчесності може бути встановлений виключно уповноваженим органом або уповноваженою особою в межах повноважень і процедури, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» та внутрішніми актами Університету. До ознак порушень академічної доброчесності, які можуть мати значення під час оцінювання кваліфікаційної роботи, належать, зокрема, відчуження авторства, академічний плагіат, приписування авторства, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, несамостійне виконання*

завдання та недозволена допомога. Зміст цих понять визначається Законом України «Про академічну доброчесність».

6.9. *За результатами розгляду матеріалів перевірки та попереднього захисту кафедра ухвалює рішення* про допуск (недопуск) кваліфікаційної роботи до захисту перед атестаційною комісією, про що здобувач вищої освіти інформується персонально. Рішення про допуск або недопуск має бути мотивованим і оформленим протоколом кафедри; у разі встановлення ознак порушення академічної доброчесності подальші дії здійснюються за процедурою, визначеною внутрішніми актами Університету.

6.10. До захисту в атестаційній комісії допускаються кваліфікаційні роботи, теми яких затверджені наказом ректора Університету, а структура, зміст та якість викладу матеріалу й оформлення відповідають вимогам цього Положення, що засвідчується підписами керівника роботи на титульному аркуші.

6.11. До захисту в атестаційній комісії не допускається робота, у якій виявлені принципові недоліки в прийнятих рішеннях, обґрунтуваннях, розрахунках та висновках, суттєві відхилення від вимог державних стандартів, плагіат, а також ті, які не подано у встановлений термін. *Сам факт виявлення текстових збігів або автоматично сформований показник програмного засобу без належного розгляду та встановлення порушення уповноваженим органом/особою не є достатньою підставою для констатації академічного плагіату.*

6.12. Якщо кваліфікаційна робота не рекомендована кафедрою до захисту, питання про те, чи може здобувач вищої освіти захищати кваліфікаційну роботу в наступний термін із тією ж темою, чи він зобов’язаний опрацювати нову тему, вирішується кафедрою, про що робиться відповідний запис у протоколі.

6.13. У разі, коли кваліфікаційна робота не підготовлена у встановлений термін або за рішенням кафедри не може бути представлена до захисту, як така, що не задовольняє поставленим до неї вимогам, здобувач вищої освіти не позбавляється права проходити наступні етапи атестації. Таким студентам надається право повторного захисту кваліфікаційної роботи протягом трьох років. Відповідна кафедра визначає тему кваліфікаційної роботи (залишає ту, яка була або змінює) і керівника роботи (залишає того ж або призначає нового). Допрацьована (перероблена) робота проходить процедуру допуску до захисту за встановленими в цьому Положенні правилами.

7. Захист кваліфікаційної роботи

Після попереднього захисту на засіданні кафедри кваліфікаційною роботи в разі їх повної відповідності встановленим вимогам або після усунення виявлених недоліків зшиваються, мають бути підписані й подані здобувачем науковому керівнику. Науковий керівник перевіряє виконану роботу (разом із висновком у поданні голові атестаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (далі – Подання) передає завідувачеві кафедри.

7.1. У Поданні (Додаток 3) зазначаються дані щодо успішності здобувача вищої освіти за період навчання в Університеті; висновок керівника кваліфікаційної роботи та висновок кафедри про кваліфікаційну роботу.

У висновку кафедри зазначається «Кваліфікаційна робота відповідає (не відповідає) вимогам. Здобувач допускається (не допускається) до захисту даної роботи в атестаційній комісії. Протокол № _ від 20_ року». Відповідальність за своєчасне оформлення Подання несе декан факультету.

7.2. Кваліфікаційна робота, рецензія, Подання передаються до деканату факультету за сім днів до захисту. Секретар деканату факультету реєструє

кваліфікаційну роботу у «Журналі реєстрації кваліфікаційних робіт», а також зазначає у Поданні дані щодо успішності здобувача вищої освіти за період навчання в Університеті.

7.3. Перед захистом кваліфікаційних робіт до атестаційної комісії секретарем деканату факультету подаються: виконана кваліфікаційна робота та її електронна версія; подання голові атестаційної комісії про захист кваліфікаційної роботи; письмова рецензія на кваліфікаційну роботу; інші матеріали, що характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи: листи-замовлення підприємств на виконання кваліфікаційної роботи, друковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи, макети, зразки матеріалів, виробів тощо.

7.4. Захист кваліфікаційної роботи є складовою атестації здобувача вищої освіти. Порядок проведення атестації здобувала визначається Положенням про порядок створення та організацію роботи атестаційної комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

7.5. Послідовність проведення процедури захисту кваліфікаційних робіт:

– представлення здобувачем його роботи головою екзаменаційної (атестаційної) комісії;

– виступ автора кваліфікаційної роботи;

– питання членів комісії та присутніх до автора;

– відповіді на запитання членів комісії та присутніх;

– оголошення висновку керівника та рецензії на кваліфікаційну роботу;

– відповіді автора на зауваження наукового керівника і рецензента;

– загальна дискусія;

– заключне слово здобувача вищої освіти;

– підбиття підсумків захисту на закритому засіданні атестаційної комісії;

– публічне оголошення результатів захисту.

Загальний захист кваліфікаційної роботи не повинен перевищувати 20 хвилин.

7.6. На захист здобувач вищої освіти заздалегідь готує:

1) доповідь тривалістю 10 хвилин у довільній формі, де має висвітлити наступні питання: обґрунтування актуальності теми дослідження; мету й завдання роботи; об’єкт, предмет дослідження; основні методи дослідження; методологічну основу роботи; практичну цінність отриманих результатів роботи; загальні висновки; перспективні напрями вивчення і розвитку обраної проблеми. Автор кваліфікаційної роботи має продемонструвати вміння: логічно та аргументовано викладати матеріал; коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи; узагальнювати власні дослідження; формулювати висновки; працювати з інформаційними джерелами; ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи та напрями вирішення завдань, що досліджується.

2) ілюстративний матеріал у вигляді презентації за допомогою програмного продукту Microsoft Office PowerPoint, аналогічних програмних продуктів та/або роздаткового матеріалу, що містить таблиці, графіки, діаграми, схеми тощо, на які посилається автор у своїй доповіді, а також основні висновки та пропозиції, сформульовані в результаті дослідження. Необхідну кількість та зміст ілюстрацій здобувач вищої освіти визначає самостійно.

Роздатковий матеріал оформлюється на окремих аркушах формату А4. На титульній сторінці необхідно вказати тему кваліфікаційної роботи та її виконавця. Таблиці та рисунки разом мають наскрізну нумерацію роздаткового

матеріалу. Кількість папок із роздатковим матеріалом відповідає кількості членів атестаційної комісії.

7.7. Оцінювання захисту кваліфікаційних робіт здійснюється за 100-бальною шкалою, яка відповідно переводиться в національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу ЄКТС.

Критерії оцінювання, їх вагові значення та процедура оцінювання мають бути заздалегідь визначені й доведені до відома здобувачів. Оцінювання здійснюється неупереджено, без конфлікту інтересів або після його врегулювання, з оцінюванням індивідуального внеску здобувача та результатів, досягнутих ним особисто.

7.8. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи:

відповідність змісту роботи обраній темі, її актуальність, логічність структури роботи та чітка програма роботи	1- 20
ґрунтовність, повнота і науково-критичний аналіз літератури з проблемами дослідження	1-10
успішність виконання завдань кваліфікаційної роботи	1- 20
рівень аналізу зібраного фактичного матеріалу	1-10
новизна, теоретичне і практичне значення	1-10
літературне, технічне й естетичне оформлення роботи	1-10
публічний захист кваліфікаційної роботи (аргументованість, переконливість, вільне володіння матеріалом, культура мовлення)	1- 20
Разом	100

7.9. У випадку негативного висновку атестаційної комісії за результатами повторного захисту кваліфікаційної роботи її подальший розгляд не допускається.

7.10. Після захисту кваліфікаційної роботи, а також їх версії на електронних носіях передаються до бібліотеки Університету згідно з актами

передачі кваліфікаційних робіт, складеними секретарями факультетів, та зберігаються протягом п’яти років.

7.11. За кваліфікаційними роботами зберігається статус авторського права. За достовірність усіх наведених у цих роботах даних відповідальність несе здобувач вищої освіти.

7.12. *Тексти кваліфікаційних робіт, прийнятих до захисту в Університеті, підписані кваліфікованим електронним підписом, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитуваному форматі на постійній основі з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації. Оприлюднення здійснюється з дотриманням вимог законодавства, зокрема щодо функціонування Національного репозитарію академічних текстів, захисту персональних даних, авторського права та інформації з обмеженим доступом. Відповідальні структурні підрозділи забезпечують технічне розміщення роботи та збереження постійного посилання на неї. Винятки або обмеження доступу допускаються виключно у випадках і порядку, прямо передбачених законодавством.*

7.13. У разі виявлення у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування тощо, скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації відбувається відповідно до Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2021 р. № 897. *Встановлення порушення та застосування заходів реагування здійснюються з дотриманням Закону України «Про академічну доброчесність», зокрема принципів презумпції академічної доброчесності, належної процедури, встановлення вини та співмірності заходів реагування. У разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у кваліфікаційній*

роботі, на підставі якої присуджено ступінь вищої освіти, питання позбавлення такого ступеня вирішується у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

8. Прикінцеві положення

8.1. Це Положення набирає чинності з дня його ухвалення Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хельницького та введення в дію наказом ректора.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету, яке затверджується наказом ректора.

Відповідальний за укладання Положення — Оксана КОТЕНКО

Провідний юрисконсульт — Наталія ПРЕДМЕСТНІКОВА

Додаток 1 до Положення про
кваліфікаційною роботи
на здобуття освітнього рівня
бакалавра/магістра у
Мелітопольському державному
педагогічному університеті
імені Богдана Хмельницького

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Найменування факультету

Повна назва кафедри

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття рівня вищої освіти на тему **«** **»**

Виконав(ла): здобувач вищої освіти
групи
Шифр, назва спеціальності
Назва освітньої програми
ПІБ
Керівник: ПІБ
Рецензент: ПІБ

Запоріжжя – 20__ року

Додаток 2 до Положення про кваліфікаційною роботи на здобуття освітнього рівня бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ПОДАННЯ

ГОЛОВІ АТЕСТАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Направляється здобувач вищої освіти

(прізвище та ініціали)

до захисту кваліфікаційної роботи за спеціальністю

(шифр і назва спеціальності) освітньою програмою

(назва освітньої програми)

на тему:

(назва теми)

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Декан факультету

(підпис) (прізвище та ініціали)

Довідка про успішність

за період навчання на факультеті

(прізвище та ініціали здобувача вищої освіти)

з 20 ___ року до 20 року повністю виконав(ла) освітню програму підготовки за спеціальністю з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно %, добре %, задовільно %;

шкалою ECTS: A %; B %; C %; D %; E %.

Секретар факультету

(підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти

_____

_____

Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис)

« » 20 року

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

_____

Завідувач кафедри (назва)

(підпис) (прізвище та ініціали)

« » 20 року